

**VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER
OP DONDERDAG 5 MAART 2026**

Onderwerp: RV Kredietaanvraag Vernieuwing Openbare Ruimte en Programma Riolering en Stedelijk Water (12926710)

Voorzitter: dhr. F. Sidali

De leden: mw. B.M. Antolini, dhr. S.J. Bier, dhr. T.M. Blom, dhr. M.F. Boels, mw. J.B. Kamsteeg, dhr. C.L. Klaassen, mw. J. Koolmoes, dhr. J.J. Schaap, dhr. J.C. Soellaart, dhr. H.P. Spijker, dhr. K. Sulmann, dhr. D.P.F. Zuyderwijk

Griffier: mw. V.L. Bauer

Portefeuillehouders: mw. M.H. Ruigrok, mw. M.L. Sedee-Schuitemaker, mw. M. Steffens-van de Water

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Welkom bij deze bespreking van het raadsvoorstel Kredietaanvraag Vernieuwing Openbare Ruimte en Programma Riolering en Stedelijk Water. Het raadsvoorstel betreft de aanvraag van investeringskredieten voor 2026 voor de Vernieuwing Openbare Ruimte en het Programma Riolering en Stedelijk Water in de gemeente Haarlemmermeer. De aanleiding is een hoge vervangingsopgave. In het raadsvoorstel zijn enkele keuzemogelijkheden voor de raad opgenomen. Er hebben zich geen insprekers aangemeld voor deze sessie. Graag wil ik alle deelnemers aan dit raadsdebat verzoeken om nooit het woord rechtstreeks tot elkaar te richten, maar dat altijd via mij te doen en even te wachten met het nemen van het woord, totdat ik u dat heb verleend. Dan gaan wij van start met de eerste termijn, waarvoor u allen spreektijd heeft en ter afronding van de eerste termijn zal het college reageren op de gestelde vragen. Technische vragen behoren niet tot de mogelijkheden. Ik zie dat het CDA graag als eerste het woord wil voeren. Komt u verder.

De heer BLOM: Voorzitter, we bespreken vanavond de kredieten die nodig zijn voor de projecten die voortkomen uit de beheerplannen Fysieke Leefomgeving en het Programma Riolering en Stedelijk Water. Het is bekend dat wij in het onderhoud van onze buitenruimte een flinke achterstand hebben opgelopen. Dit is niet van het laatste jaar, maar van een flink aantal jaren. Bij de voorgaande kredietaanvragen was de vraag van het CDA steeds of wij met deze kredieten de achterstand inlopen of loopt de achterstand op? In dit raadsvoorstel lezen we dat er alleen kredieten worden aangevraagd voor projecten die urgent zijn of die snel te realiseren zijn. Hier leiden wij uit af dat achterstand in het onderhoud niet ingelopen gaat worden. We zijn ervan overtuigd dat er bij het nalaten van onderhoud aan de kapitaalgoederen van onze gemeente in de toekomst uiteindelijk een grote financiële strop te verwachten is. Dit omdat de kapitaalgoederen bij gebrekkig onderhoud een kortere levensduur zullen hebben dan bij goed onderhoud het geval is. Dat is een vorm van kapitaalvernietiging. Ook het uitstellen van het onderhoud aan de Bennebroekerbrug vinden wij een probleem. De verbinding tussen Zwaanshoek en Bennebroek, ofwel de Bollenstreek, is voor zwaardere verkeer al een hele tijd afgesloten. Voor de plaatselijke ondernemers is dat best een hindernis. Het is ook een probleem voor de veiligheid als de brandweer en de zwaardere hulpdiensten moeten omrijden. Voor de uitvoering van het onderhoud zijn een aantal factoren aangevoerd die vertraging veroorzaken of kunnen veroorzaken, zoals krapte op de arbeidsmarkt, te veel eisen vanuit de gemeente bij aanbestedingen, nutsbedrijven die werk moeten inplannen en oneigenlijk gebruik van de gemeentegrond. Wij zouden graag van de

wethouder vernemen wat er door het college ondernomen wordt om deze factoren, die de vertraging of uitstel van het onderhoud veroorzaken, het hoofd te bieden. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER: U ook bedankt. Dan geef ik het woord aan GEZOND Haarlemmermeer.

De heer SULMANN: Dank u wel, voorzitter. Vernieuwing openbare ruimte en vernieuwing riolering is een noodzakelijke gemeentelijke taak, maar in Haarlemmermeer is deze taak extra zwaar, want zoals u weet zijn we een groeigemeente. We blijven nog even doorgroeien, want die 20.000 woningen moeten er natuurlijk komen. De raad wordt gevraagd het budget vrij te geven voor investeringen in de openbare ruimte en de riolering, omdat voor een deel van de projecten nog geen dekking is. Nu horen wij altijd dat bouwkosten steeds hoger worden. Je zou zeggen, zo snel mogelijk uitgeven dat geld, anders moet er weer meer geld bij. Ik heb toch een paar opmerkingen. Over de Bennebroekerbrug, dan toch even technisch. We gaan ervan uit dat de overkant, gemeente Bloemendaal, ook haar deel betaalt aan de brug. Is dat dan fiftyfifty? Beantwoording mag schriftelijk. Blijkbaar is de Bennebroekerbrug geen keuze voor de raad, aangezien uitstel niet mogelijk is. Maar is dat wel zo? Op dit moment is er een aslastbeperking vanwege de staat van de brug. Zwaar verkeer kan nu dus niet over de brug. Ook is de verkeersdruk in Zwaanshoek erg hoog. Is het een idee om deze aslastbeperking permanent in te voeren? Zo hoeven er minder zware werkzaamheden verricht te worden aan de brug, en we doen de inwoners uit Zwaanshoek er ook een zeer groot plezier mee. We horen graag een reactie van het college.

Dan het baggerdepot. Eigenlijk waren we best blij dat we ervan af waren. Nu gaan we een nieuw depot aanleggen. Mede vanwege duurzaamheid is een eigen baggerdepot de beste optie. Best vreemd eigenlijk. Hopelijk hebben we dan wel geleerd van het vorige baggerdepot.

Afsluitend voorzitter, wat betreft de riolering, we gaan ervan uit dat er op een juiste manier wordt geanticipeerd op klimaatverandering. Naast onze onvermijdelijke groei als gemeente, is klimaatverandering helaas ook een niet te stoppen probleem. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord nu aan het Lid Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel, voorzitter. Binnen de vernieuwing van de openbare ruimte zien we dat er twee extra opgaven zijn ontstaan die de vernieuwing nog complexer maken. Ten eerste is er sprake van een aanzienlijke vervangingsopgave. Een groot deel van onze wijken is ongeveer dertig tot veertig jaar geleden aangelegd. Daardoor bereiken veel onderdelen van de openbare ruimte nu gelijktijdig het einde van hun levensduur en zijn ze toe aan vernieuwing. Daarnaast hebben we ook een tweede opgave: de noodzaak om onze openbare ruimte toekomstbestendig en duurzaam in te richten. Door klimaatverandering moeten we bij vervanging niet alleen herstellen wat er al voor ons ligt, maar ook investeren. Het moet allemaal klimaatbestendig worden. Deze twee ontwikkelingen, de gelijktijdige vervangingsopgave en de noodzaak tot verduurzaming, maken dat de vernieuwing van de openbare ruimte complexer is dan voorheen. Dat betekent natuurlijk meer inzet en, zoals u ook wel zult inzien, meer financiële middelen. Ondanks dat het bij elkaar al zoveel geld kost, kan ik niet zeggen dat ik groene grasvelden met gouden randjes of stoepen in een mooie egale zilveren kleur zie. Integendeel, vaak zie ik een vorm van stro in plaats van gras. Laten we maar niet zeggen dat de stoeptegels er nog erg mooi uitzien. Het college heeft een aantal argumenten genoemd om tot deze vervanging over te gaan. Wat mij opviel is het laatste punt in die opsomming. Bijna als een bijzin aan het einde staat: het verbeteren van de openbare ruimte. Wat Lid Koolmoes betreft had dat juist het centrale uitgangspunt moeten zijn, want de kwaliteit van de openbare ruimte en de verbetering daarvan zouden voorop moeten staan bij de keuzes die we maken. Wanneer de vervangingen primair worden gemotiveerd vanuit inspecties zegt het immers ook iets anders. Namelijk dat het onderhoud en het beheer in het verleden mogelijk niet

altijd op het niveau zijn geweest dat we van goed rentmeesterschap mogen verwachten. Dat is een constatering waar we als raad en als bestuur eerlijk naar moeten kijken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Mevrouw KOOLMOES: Mag ik mijn laatste zin niet uitspreken, voorzitter?

De VOORZITTER: Ja, dat mag.

Mevrouw KOOLMOES: Juist daarom is het belangrijk dat we de vernieuwing van de openbare ruimte niet alleen zien als een technische vervangingsopgave, maar vooral als een kans om de kwaliteit van onze leefomgeving daadwerkelijk te verbeteren. Tot zover, dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: U ook bedankt. Dan gaan we door met ChristenUnie-SGP, de heer Soellaart. Komt u verder.

De heer SOELLAART: Dank u wel, voorzitter. Vanavond komen er twee onderwerpen aan de orde die iedereen in onze gemeente aangaan. Het is van groot belang dat de openbare ruimte op orde blijft en daar waar mogelijk verbeterd wordt. Hoewel mijnheer Blom er zo zijn twijfels bij heeft of het al op orde is. Ook wat betreft de riolering is het belangrijk dat we als gemeente vernieuwing aanpakken. Het gaat over veel geld, maar gelukkig hebben we ook veel geld gereserveerd. In veel gevallen gaat het om autoriseren en het vrijgeven van de gereserveerde bedragen. De door de raad te beslissen keuzemogelijkheden zijn minimaal en grotendeels open deuren waarvan ChristenUnie-SGP zegt: laten we het maar meteen goed aanpakken. Wat betreft de Bennebroekerbrug zijn we onaangenaam verrast. Hoe kan het dat de scheuren niet eerder zijn opgemerkt? Hoe kan het dat ze nu zo ernstig zijn dat er direct actie ondernomen moet worden? We hebben daarvoor op korte termijn € 5,7 miljoen nodig. Wij vragen ons af of er niet al gereserveerd was voor deze brug. Dat zouden we graag van de wethouder willen weten. Voor de rest zijn wij benieuwd hoe het alles bij elkaar uitpakt in de voorjaarsrapportage. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we door met Forza! Ik zie dat de heer Schaap naar voren komt.

De heer SCHAAP: Voorzitter, laten we beginnen met wat voor Forza! het uitgangspunt is. Investeren in infrastructuur zoals riolering, bruggen en waterbeheer is geen keuze, maar een noodzaak. Als je dit soort onderhoud uitstelt, wordt het uiteindelijk alleen maar duurder en risicovoller. De grote onderhoudsachterstand in onze gemeente is zorgelijk en onwenselijk. Directe actie voor verbetering van de openbare ruimte is hard nodig. Paden die niet goed liggen - ik kan erover meepraten na afgelopen dinsdag - wegen, bruggen en slotwerken. Forza! staat daarom positief tegenover de investeringen in dit voorstel, zeker in een tijd waarin prijzen onzeker zijn en uitstel waarschijnlijk alleen maar tot hogere kosten zal leiden. Laten we het dan direct maar aanpakken. We hopen dan ook dat met deze investering verbetering spoedig zal volgen. Dat is iets waarvan we hopen dat de volgende raad het college eraan gaat houden en ook op aan durft te spreken.

Voorzitter, juist omdat het over grote publieke investeringen gaat, moet de raad wel volledig een scherp inzicht krijgen in de onderbouwing. Daarom heb ik ook vooraf technische vragen gesteld over dit voorstel en ik wil het college bedanken voor de zeer snelle beantwoording. Tegelijkertijd roept de beantwoording bij mij twee nieuwe vragen op. Eén is de vervanging van de Bennebroekerbrug. In de beantwoording lees ik dat de huidige raming een bandbreedte van ongeveer 30% heeft bij een betrouwbaarheid van 70%. Dat betekent in de praktijk dat een bedrag van ongeveer € 5,7 miljoen zomaar meer dan € 1,5

miljoen kan afwijken. Dat is geen klein verschil. Dat is een forse onzekerheid voor een krediet waar wij als raad vanavond een besluit over moeten nemen. Ook lezen we in de beantwoording dat er 110 projecten uit eerdere jaren nog doorlopen. Dat roept de vraag op hoe realistisch de planning en de uitvoeringscapaciteit eigenlijk zijn.

Dan de informatievoorziening naar de raad. De methode Duisenberg kennen we allemaal. Dat vraagt om helder inzicht in doelen, prestaties, risico's en kostenontwikkeling. In dit voorstel zie ik vooral bedragen en programma's, maar minder duidelijkheid over hoe de raad gedurende de uitvoering grip houdt op deze afwijkingen en risico's. Voorzitter, nogmaals, Forza! is niet tegen de investeringen. Integendeel, we vinden dat onderhoud en vervanging gewoon moeten gebeuren. Juist daarom moeten we ook scherp blijven op de cijfers. Ik heb nog twee vervolgvragen in de... Ik heb m'n tekst dubbel. Dat is ook wel leuk, maar zoveel spreektijd heb ik niet, dus dat ga ik ook niemand aan doen.

Dan ga ik naar de afronding, voorzitter. Forza! Steunt het investeren in onze infrastructuur. Dat is nodig voor veiligheid, leefbaarheid en de toekomst van onze gemeente, maar steun voor investeren betekent voor ons ook duidelijke cijfers, realistische planning en volledige transparantie richting de raad. Daar blijven wij scherp op. Dank u wel.

De VOORZITTER: U ook bedankt. Dan gaan we door met D66, de heer Bier.

De heer BIER: Dank u wel, voorzitter. D66 Haarlemmermeer is blij dat de noodzakelijke vervangingen in het raadsvoorstel Vernieuwing Openbare Ruimte, Programma Riolering en Stedelijk Water worden gecombineerd met maatregelen om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten. Sterker nog, dat zou het uitgangspunt kunnen worden om het beleid te heroverwegen, maar daar spreken we vandaag niet over. Een realistische investeringsplanning is mogelijk door middelen, urgentie en personele capaciteit goed af te stemmen. D66 Haarlemmermeer is blij dat we realistisch begroten en zorgvuldig met de middelen omgaan. Er is maar weinig informatie beschikbaar over de afweging en vooral niet over wat er afvalt. Over de paragraaf financiële risico's heeft het CDA ook al wat gezegd. Als je geld wil besparen, moet je versnellen en niet vertragen. De kredietaanvraag is vooral hoger dan verwacht door weer een versleten brug. Na Zwanenburg ook Zwaanshoek. Zwaanshoek heeft echter geen alternatieve routes voor fiets- en gemotoriseerd verkeer, zoals in Zwanenburg. Gezien de staat van de brug en met name het beweegbare gedeelte, is uitstellen niet mogelijk. We hebben geen keuze. In hoofdstuk 3.2 van dit voorstel worden wel keuzes voorgesteld, die eigenlijk allemaal wicked problems zijn. Uitstel kan, maar leidt tot ongewenste effecten. Bovendien wordt er geschermd met besparingen die niet gekwantificeerd zijn. Voor echte afweging is meer informatie nodig. Over twee risico's zouden we het op een ander moment nog eens willen hebben. Dat is het landjepik van inwoners, waardoor de toegang tot de openbare ondergrond vertraging oploopt. In het raadsvoorstel is het oneigenlijk gebruik gemeentegrond genoemd. Daarnaast willen we het hebben over de aanbestedingsregels die ondernemers zouden weerhouden van het doen van een inschrijving op een project. Dank u wel.

De VOORZITTER: U ook bedankt. Dan gaan we door met GroenLinks.

De heer ZUYDERWIJK: Dank u wel, voorzitter. We gaan beginnen met het stukje riolering. We zien dat klimaatverandering steeds meer invloed heeft op onze leefomgeving. We zien ook steeds vaker dat er hevige regenbuien zijn in korte tijd, waardoor ons rioolsysteem dit niet aankan en snel genoeg kan verwerken. In verschillende delen van onze gemeente zien we ook dat daar concrete problemen voorkomen, zoals het onderlopen van kelders en kruipruimtes. Dat is niet alleen vervelend voor de inwoners, maar het zorgt er ook voor dat er eventueel schade aan hun woning kan komen. Juist daarom willen we dat wij gaan investeren in klimaatadaptieve riolering, waarbij er twee gescheiden systemen zijn voor riolering, een voor regenafvoer en een voor de riolering voor de woningen. In 2023 is daarom ook door deze raad een programma vastgesteld, waarin bepaald is dat we dit gaan doen. In 2026 gaat

de uitvoering plaatsvinden. In dit voorstel zien wij niet terug of dit wel of niet gedaan wordt. Daarom zouden we graag van het college willen horen of dit gescheiden systeem nu ook daadwerkelijk ingevoerd wordt en zo ja, in welke gebieden. Daarnaast wordt er in het stuk ook gevraagd om eventuele keuzes die gemaakt kunnen worden door de raad. Daarbij staat het realistisch begroten vooraan, omdat we niet al onze projecten uitvoeren en er daardoor geld op de plank blijft liggen. Er wordt onder andere benoemd dat wij interne en externe capaciteitsproblemen hebben om dit daadwerkelijk uit te voeren. Onze partij ziet dat nu eigenlijk aan de raad wordt voorgelegd dat we hierin kunnen sturen, maar vervolgens wordt het probleem van de capaciteit niet meegenomen om die keuzes te maken. Hoe moeten wij als raad een keuze hierin maken? Is het college eigenlijk niet veel beter geschikt om een keuze te maken, aangezien het college veel beter weet waar en waarom bepaalde projecten intern en zeker extern, niet uitgevoerd kunnen worden? We horen graag een reflectie van het college. Daar willen we het bij laten. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: U ook bedankt. Dan gaan we door met EEN Haarlemmermeer. De heer Spijker is aan het woord.

De heer SPIJKER: Voorzitter, de openbare ruimte en ons rioleringsnetwerk moeten zeker worden onderhouden. Gezien de beschikbare budgetten zal EEN Haarlemmermeer u duidelijk haar visie geven op welke projecten haar voorkeur hebben. Het grote onderhoud van de kunstwerken zoals de fiets- en voetgangersbruggen zijn natuurlijk van groot belang. De openbare verlichting vervangen door ledverlichting is een wijze investering die zeker besparingen zal opleveren. Ook kapotte speelplekken vervangen is een goed project. Maar moeten ze meteen worden vergroend? Wij zeggen nee. Stel deze vergroening even met één of twee jaar uit.

Dan het allerbelangrijkste, mijn favoriet. U kijkt, u weet het al, het baggerdepot. EEN Haarlemmermeer pleit voor geen baggerdepot in PARK21, want we zijn al jaren tegen de opslag van vervuilde grond. Tot welke categorie vervuilde grond mag hier worden opgeslagen? Juist in Haarlemmermeer hebben we voldoende vervuilde baggerspecie, onder andere met PFAS. Wij zijn dus tegen het baggerdepot. U geeft zelf aan dat door stijgende loon-, energie - en materiaalprijzen de kosten van de projecten hoger zullen uitvallen dan we nu weten. Laten we goed kijken welke projecten nu moeten worden uitgevoerd en welke we kunnen uitstellen. Dit was mijn bijdrage. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: U ook bedankt. Dan gaan wij door met de Partij van de Arbeid.

Mevrouw KAMSTEEG: Dank u wel, voorzitter. Voor ligt de kredietaanvraag Vernieuwing Openbare Ruimte en Programma Riolerings en Stedelijk Water. De PvdA kan zich na bestudering van de stukken vinden in de voorgestelde kredietaanvragen. De vervangingsopgave in onze polder is groot en helaas blijkt er ook nog een grote noodzaak om onderdelen van de Bennebroekerbrug te vervangen. Hoewel de vervanging van het verouderde deel van de riolerings al een grote investering is, vraagt de PvdA toch aandacht voor de situatie rond de buurtschappen en woonboten. Onze fractie ontvangt signalen van de slechte waterkwaliteit, veroorzaakt door rioolwater dat rechtstreeks de sloten in loopt. Een persriool ontbreekt daar namelijk en iedere inwoner loost zelf zijn rioolwater middels een septictank of gewoon rechtstreeks. Het is volop in het nieuws, maar ook vanuit Rijnland wordt gewaarschuwd voor de slechte waterkwaliteit en het daardoor onder druk komen te staan van de drinkwaterkwaliteit. De PvdA vindt het dan ook zeer wenselijk dat serieus gekeken wordt naar de mogelijkheden om dit op te lossen. Graag een reflectie hierop van de wethouder. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we door met de VVD.

De heer BOELS: Dank u wel, voorzitter. Onze inbreng wil ik deze keer weer beginnen zoals ik dat vier jaar geleden heb gedaan, over precies hetzelfde stuk, alleen toen voor het daaropvolgende jaar. Vier jaar geleden heb ik dat gedaan met een kort stuk uit Genesis 2:8, en in die zin past dat nog steeds bij deze context. De tekst is namelijk als volgt: "God, de Heer, legde in het oosten, in Eden, een tuin aan, en daarin plaatste hij de mens die hij had gemaakt. Hij liet uit de aarde allerlei bomen opschieten die er aantrekkelijk uitzagen, met heerlijke vruchten." Net als vier jaar geleden, voorzitter, past dit zo toepasselijk bij de inrichting van onze openbare ruimte. Het mooie hieraan is dat het ook duidelijk is dat het college in die vier jaar naar ons geluisterd heeft. Er is daadwerkelijk wat veranderd. Neem maar eens een keer het stuk van vier jaar geleden erbij en kijk naar het stuk nu. Dan zie je dat er daadwerkelijk wel wat anders is. Het wordt ook anders onderbouwd. Er zit nu meer transparantie in. Het is duidelijk waar de keuzes liggen voor de raad en er zit een realistischere begroting bij.

Ja, voorzitter, u hoort het goed. Ik hou me netjes in. Een van mijn collega's riep het mij net nog toe, toen ik hierheen liep: hou je je wel in? Dat doe ik uiteraard altijd, maar in dit geval ben ik ook oprecht heel erg blij. Het is mooi dat je na vier jaar resultaat ziet. Het is mooi dat je na vier jaar ook ziet dat die openbare ruimte uiteindelijk goed ingericht wordt. Daar doen we het uiteindelijk voor met dit voorstel. Dit voorstel moet ertoe leiden dat er geld uitgegeven wordt, zodat we een mooie speeltuin hebben waar onze kinderen in kunnen spelen. Zodat het gras mooi groen blijft, dat er bomen groeien, dat er riolering aanwezig is, dat onze voeten droog zijn. Zo kunnen we dit rijtje nog wel een tijdje opsommen. Wij als fractie hebben wat meer spreektijd, dus dat maakt het net wat makkelijker om er wat langer op in te gaan. We hebben dit punt allemaal centraal gesteld in onze inbreng. Het is belangrijk dat er geïnvesteerd wordt in de openbare ruimte.

Tegelijkertijd gaat het hier natuurlijk ook gewoon over het financiële deel, realistisch begroten. Dat is precies een deel dat heel erg goed thuis is bij de VVD. Inzicht geven in de overschrijding van het aangevraagde budget was precies een van de irritatiepunten die ik de afgelopen jaren vaker naar voren heb gebracht. In dit geval besteden we € 23,5 miljoen aan de openbare ruimte, € 4 miljoen aan de riolering en er is een overschrijding van bijna € 9 miljoen. Dat is zo'n punt waarvan je niet erg blij wordt, totdat je de stukken gaat lezen. Een deel van die € 9 miljoen betreft de brug waar een van de collega's het ook al over had bij Zwaanshoek. Dit is noodzakelijk onderhoud. Fijn dat er inspectie is. Fijn dat er wat aan gedaan wordt. Zijn we blij dat je een overschrijding hebt? Nee, maar het is natuurlijk wel fijn dat er wat gebeurt. Het is ook onvermijdelijk: het móet gewoon gebeuren.

Het tweede deel dat nog overblijft zijn een aantal voorstellen die je zou kunnen uitstellen. Het raadsvoorstel geeft daar mooi inzicht in. Vervangen van de verkeersregelinstallaties, de openbare verlichting, speelplekken: in totaal bijna € 3,2 miljoen. Voorzitter, voor de VVD zijn dit allemaal overschrijdingen die te billijken zijn. Ze zijn prima te onderbouwen. Het vervangen van verkeersregelinstallaties kun je uitstellen, maar dan heb je de kosten het jaar daarop nog een keer. In die zin maakt dat niet zoveel uit. Het vervangen van de openbare verlichting voor ledverlichting is een investering. De kost gaat voor de baat uit, goed idee. Het zorgt ook voor een stuk besparing van de energie. Het vergroenen van speelplekken, is een van de dingen die wij als VVD erg belangrijk vinden. Goede speelvoorzieningen voor onze kinderen die mooi groen zijn. Dat moet je natuurlijk gewoon willen. Kortom, voorzitter, wij zijn in dit geval akkoord met deze overschrijding. Het lijkt heel veel, maar ze is goed onderbouwd, het is ook goed te volgen en is daarmee wat ons betreft akkoord. Tenslotte nog wel een waarschuwend woord ten aanzien van de capaciteit. De limiet is een investering van € 25 miljoen. Dat is de limiet die ons ambtelijk apparaat aankan. De vraag is natuurlijk wel of dat ook naar de toekomst toe voldoende gaat zijn en of ons ambtelijk apparaat wel voldoende meegroeit met de opgaven die er liggen. Dat is natuurlijk wel een probleem naar de toekomst toe. Ik hoop dat de raadsleden die hierna komen, of dat ik dat zelf ben, daarnaar blijven kijken en aandacht aan blijven geven. Kortom, voorzitter, ik ben blij dat er op dit domein wat bereikt is na vier jaar. Dank u wel.

De VOORZITTER: U ook bedankt. U had nog een beetje tijd over voor misschien nog een psalm erbij, maar die houden we misschien ooit te goed. Dan gaan wij door met Forum voor Democratie.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u wel, voorzitter. Dit voorstel gaat over het vernieuwen en onderhouden van onze openbare ruimte: wegen, bruggen, riolering enzovoorts. Dat is natuurlijk ontzettend belangrijk. Als gemeente moeten we zorgen dat onze infrastructuur veilig en goed onderhouden blijft. In de stukken staat dat grote vervangingsopgaven waar we nu voor staan, mede het gevolg zijn van de sterke groei van onze gemeente. Veel onderdelen van de openbare ruimte bereiken nu het einde van hun levensduur. De vraag die daarbij opkomt, is toch wel of we die groei eigenlijk wel door willen zetten richting 200.000 inwoners. Maar goed, voorzitter, in het voorstel vallen een paar dingen op. Ten eerste de Bennebroekerbrug. De meesten hebben het daar natuurlijk over gehad. Door scheurvorming moet een deel van de brug worden vervangen, wat leidt tot een investering van bijna € 6 miljoen. Dat is een fors bedrag. Je zou toch wel denken dat zulke schade niet van de een op de andere dag ontstaat. Ik vraag me af of het college kan aangeven of hier sprake is geweest van te late signalering, onvoldoende inspectie of dat het echt pas recent zichtbaar is geworden. Ik hoor het graag.

Daarnaast lezen we dat er spanningen zijn tussen de hoeveelheid projecten en de beschikbare capaciteit, zowel bij de gemeente als bij aannemers. Dat roept ook wel de vraag op hoe realistisch de planning van deze projecten eigenlijk is.

Tot slot, voorzitter, zien we dat voor een deel van de investeringen nog geen dekking in de begroting is en dat hiervoor later bij de voorjaarsrapportage een afweging wordt gemaakt. Het onderhoud van onze openbare ruimte is belangrijk en noodzakelijk. Tegelijkertijd vinden wij het wel belangrijk dat we kritisch blijven kijken naar de lange termijn, de groei van onze gemeente, de uitvoerbaarheid van projecten en de financiële gevolgen. Dank u wel.

De VOORZITTER: U ook bedankt. Dan gaan we tot slot naar HAP, de heer Klaassen.

De heer KLAASSEN: Voorzitter, dank voor het woord. Vanmiddag had ik in deze drukke periode een momentje van rust. Even geen verkiezing aan mijn hoofd, even geen raad. Kinderen op school, mijn vrouw aan het werk. Na een kort ritje door de polder heb ik even heerlijk gewandeld en de omgeving goed in me opgenomen. Ik zag een mooie polder, goed onderhouden parken en na een heerlijke kop koffie ging ik door naar de vergadering. Voorzitter, juist op deze manier zien we dat dit een belangrijke portefeuille is. Ondanks het feit dat een aantal projecten doorschuift naar de volgende periode, wordt een veelvoud wel gerealiseerd. Moeten we dan minder plannen? HAP denkt van niet. Wij vinden dat onze buitenruimte, de buitenruimte van onze inwoners en voor ons als inwoners goed onderhouden moet zijn binnen de kaders die wij hier als raad vaststellen. Voorzitter, wij zien uit de stukken dat we het aantal projecten voor 93,3% moeten uitvoeren voor de veiligheid, maar voor 6,7% functionaliteit en verbeteren van de buitenruimte. Zoals ook de bruggen al genoemd werden, dus daar zal ik niet verder over uitweiden. In het raadsvoorstel staat mooi beschreven welke keuzes de raad nog heeft en welke impact er per keuze is. Dank u hiervoor. Dit geeft voor ons als vertegenwoordiging van onze inwoners altijd goed weer wat de keuzes zijn. Voorzitter, dan zien wij nog dat zaken slim aangepakt worden, waardoor ze nog goedkoper worden. Zo relinen we rioleringsbuizen, wat ons een hoop geld scheelt. Dit is een techniek die vroeger niet kon, toen werd de straat opengegraven. Met deze techniek gaat het snel en sterker nog, ze doen straten binnen één dag, echt snel en simpel. HAP had vooraf nog vragen gesteld over of de laadpunten bij de lantaarnpalen konden worden toegevoegd. Echter, dit is een lastige opgave. We hopen dat hier in de toekomst vinger aan de pols gehouden wordt en indien mogelijk dit, waar het alsnog kan, te combineren met werk.

Aan de financiële kant moeten we helaas wat ruimer kijken dan onze polder. Als wij nu als raad uitsluiten tot de vernieuwingen, zijn we bang dat deze vernieuwingen door de geopolitieke situatie in de wereld op dit moment nog duurder gaan uitvallen wanneer ze alsnog moeten plaatsvinden als het echt

gevaarlijk wordt. HAP zegt: laten we doorpakken om jouw straat, jouw buurt weer mooi te maken voor onze toekomst. Dank u wel.

De VOORZITTER: U ook bedankt. Niet aanwezig bij deze sessie zijn BVNL, SRH en en het Lid Sidali. Ik zie de portefeuillehouder al aanstalten maken om antwoord te geven. Gaat uw gang.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, er zijn heel veel vragen gesteld. Met uw welnemen ga ik proberen veel antwoorden te geven, maar ik weet dat er ook nog een vraag is die mijn collega gaat beantwoorden met betrekking tot het baggerdepot. Ik probeer er snel doorheen te gaan, dan is het misschien niet altijd in mooie afgeronde zinnen, maar ik ga het wel proberen. Voorzitter, met name bij de eerste paar bijdragen had ik de indruk dat de afgesproken financiën en de systematiek die daarbij hoort niet voor iedereen helder is. We hebben namelijk met u afgesproken dat we de systematiek aanpassen en dat is gebeurd de afgelopen jaren. De financiële ruimte voor 2026 is namelijk berekend vanuit het gemiddelde van de drie jaren vanaf 2023. Toen waren er geen specifieke projecten. Dat is de nieuwe systematiek die we de afgelopen jaren hebben afgesproken. Deze kredietaanvraag bestaat uit de daadwerkelijke ramingen op projectniveau, omdat de projecten nu bekend zijn. We hebben met u de afspraak gemaakt dat we dat doen, zodat we een realistische planning krijgen en realisme in financiën. De extra aanvraag die u heeft gekregen, op de brug na -- daar kom ik nog op terug -- is gewoon volgens de afspraken zoals we die met u hebben. Mocht dat nog niet voor iedereen duidelijk zijn geweest, dan is dat hopelijk nu wel zo, voorzitter.

Er zijn meerdere vragen over de brug gesteld. Hoe is dit nou gegaan? Hoe kan dit zo zijn? Is het misschien zo dat een andere gemeente nog wat gaat bijdragen? Laat ik met het laatste beginnen. Het antwoord is nee, want de brug is van ons, dus de kosten zijn ook van ons. Hoe komt het nou dat op dit moment aan het licht is gekomen? We doen inspecties. Daar hebben we het eerder op de avond ook over gehad. Uit de inspectie bleek dat het noodzakelijk was om dit snel op te lossen. Dat is ook de reden dat u nu dat grote bedrag wat daarvoor nodig is, in één keer voorgelegd krijgt. We willen er namelijk voor zorgen dat het snel aangepakt wordt. U heeft daar allemaal in uw bijdrage iets over gezegd. Bij sommige dingen moet je doorpakken, zodat het niet erger wordt. De uitvoering daarvan, want daar heeft u ook een voorbeeld van gezien, we konden het op verschillende manieren doen. We hebben gekozen voor een oplossing die toekomstbestendig is en ook zorgt dat we later niet nog meer problemen tegenkomen. Voorzitter, dat even over de brug en de financiën ervan. Ik zie dat er nu al een onderbreking komt.

De VOORZITTER: Dat ziet u heel goed en daarom krijgt mevrouw Antolini van mij het woord voor een interruptie.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u, voorzitter. Ik snap natuurlijk dat de schade is voortgekomen uit een inspectie. Het is in één keer € 6 miljoen en ik vraag mij dan af hoe vaak die inspecties gedaan worden? Had je het niet eerder kunnen constateren, zodat die schade niet zo groot was geweest? Dat is eigenlijk meer mijn vraag.

De VOORZITTER: Mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Ik kan u niet precies vertellen hoe vaak wij inspecteren, maar we doen dat volgens de geldende wet- en regelgeving. Ik weet dat dat voor een aantal zaken om het jaar gebeurt. Soms gebeurt dat elk jaar. Het heeft soms ook te maken met welk onderdeel van een brug je bekijkt, om te kunnen zien of daar een probleem aan het ontstaan is. In dit geval is dat uit de meest recente inspectie gebleken. Soms gaat slijtage sneller dan we hadden voorzien. Dat is niet altijd te voorkomen, omdat dat soms ook te maken heeft met externe factoren bij het gebruik van bijvoorbeeld een brug.

De VOORZITTER: Ik zie dat de heer Soellaart ook nog een interruptie heeft en de heer Zuyderwijk ook nog, dus die pakken we dan even mee. Let er wel even op dat er al veel vragen gesteld zijn, dus ik wil het college ook nog de gelegenheid geven om daar antwoord op te geven. Eerst even de interruptie van de heer Soellaart.

De heer SOELLAART: Voorzitter, ik begreep van de wethouder dat dit de laatste beantwoording over de bruggen was. Mijn vraag was, is er al niet een deel...? Nee, ze schudt nee, er komt nog meer beantwoording van vragen over de brug. Dan wacht ik even rustig af.

De VOORZITTER: Helemaal goed, ja mijnheer Zuyderwijk.

De heer ZUYDERWIJK: Een klein verzoek aan de portefeuillehouder. Kan schriftelijk misschien opgestuurd worden hoe vaak er geïnspecteerd wordt?

De VOORZITTER: U mag het zeggen, mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Ja, ik twijfelde daaraan. Mijn collega zei: was dat niet om het jaar? Dat dacht ik ook, maar voor de zekerheid hoort u dat nog van mij. Misschien weet ik het aan het einde van dit debat wel.

Er is namelijk ook door mijnheer Soellaart gevraagd, die stond als volgende op mijn rijtje, A, hoe kan dat nou nu pas ontdekt zijn? Dat heb ik u verteld. Is daar niet voor gereserveerd? Nee, want het was onvoorzien. Wij wisten niet dat deze slijtage eraan zat te komen. Er was niet voor gereserveerd en we hebben het inderdaad pas zojuist, vrij recent, ontdekt.

Voorzitter, ik ga een beetje van rijp naar groen, want ik heb heel veel gehoord over de brug. Ik heb er ook veel antwoorden op gegeven. Ik begin even met mijnheer Zuyderwijk in het beantwoorden van de vragen. Hij heeft iets gevraagd over klimaatadaptieve riolering, gescheiden systemen. Wanneer gebeurt dat nou? Dat gebeurt eigenlijk al die tijd al, want dat leggen we aan bij alle nieuwbouw. Als we grootschalige vervanging doen, zoals we bijvoorbeeld een tijd geleden in Zwanenburg hebben gedaan, groot onderhoud, dan pakken we dat meteen mee. Dat proberen we via werk met werk vaak te doen. U heeft ook iets gevraagd over hoe het zit met de keuzes die wij voorleggen aan u. Zoals u ze nu ziet, dit is ook een expliciete vraag vanuit de raad en mijnheer Boels heeft daar net ook op gereflecteerd, wij maakten altijd de keuzes, maar u heeft expliciet gevraagd of we die keuze voortaan aan u kunnen voorleggen, zodat u daarover een besluit kunt nemen. Dat is wat we de laatste paar keer hebben gedaan. We laten u zien waarover u kunt kiezen en wat daar de gevolgen van zijn, zodat daar waar de ruimte voor keuzes van de raad is, die voor u expliciet worden gemaakt en dan ook in het voorstel worden opgenomen.

De VOORZITTER: De heer Zuyderwijk.

De heer ZUYDERWIJK: Heel fijn dat dat bij de raad voorgelegd wordt, maar als we kijken naar het stuk en zien we dat bepaalde projecten niet uitgevoerd worden vanwege bijvoorbeeld de capaciteitsproblemen intern en extern. Als wij nu naar die keuzemogelijkheden kijken, zien wij die informatie waarom bepaalde projecten niet uitgevoerd worden, niet. Daarom hebben wij het verzoek om dat in het vervolg wel mee te nemen, zodat wij een heldere keuze kunnen maken. Er worden nu alleen bedragen genoemd. Op basis van bedragen alleen kunnen wij die keuze niet maken.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, ik ben dat niet eens met mijnheer Zuyderwijk. Ik denk dat het goed is dat u daar in de tweede termijn met uw collega's nog een gesprek over aangaat, want ik kan u dat op

dit moment niet op die manier toezeggen. Voorzitter, ik ga even verder met mevrouw Kamsteeg. Zij vroeg om een reflectie: hoe zit het met riolering, woonboten, buitengebied en dat soort zaken. Het is heel kostbaar om daar riolering aan te leggen en er zijn ook goedkopere alternatieven. Dat is de reden dat wij niet automatisch overal riolering aanleggen. We hebben van de week samen bij een debat gezeten, waarbij ik ook van inwoners vragen van dien aard heb gehoord. U mag ervan uitgaan dat wij de afweging netjes maken. Als u het anders wil, zal dat in het beleid aangepast moeten worden. Om nog even terug te komen op het beleid, voorzitter. Een aantal van u heb ik horen zeggen: vernieuwing en onderhoud. Deze stukken gaan niet over het onderhoud van de buitenruimte. Deze stukken gaan echt alleen maar over vernieuwing en het aanleggen van bijvoorbeeld nieuwe speelplekken. Daar waar u de relatie heeft gelegd met onderhoud, ben ik blij dat u met mij van mening bent dat het investeren in de openbare ruimte heel belangrijk is. Dat is ook van essentieel belang voor het gevoel dat mensen hebben van welbevinden bij hun leefomgeving. Wat wij hier doen is letterlijk werk in uitvoering. We verbeteren en we maken steeds meer zaken transparant. Mijnheer Boels heeft daar ook iets over gezegd in zijn bijdrage. Realisme, de keuzes aan de raad voorleggen en transparantie bij de keuzes. Dat zijn de verbeteringen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd. Ik hoop dat u dat ook ervaart in de keuzes die wij u voorleggen en ook de financiering daarvan. Voorzitter, ik ben even gauw aan het kijken wat er nog over gebleven is. De wicked problems van mijnheer Bier. Ik begrijp wat u zegt, maar dit is wel het antwoord op de vraag ...

De VOORZITTER: Via de voorzitter, u begrijpt wat de heer Bier zegt.

Wethouder STEFFENS: Heel goed. Ik begrijp dat heel goed via u, voorzitter. U heeft het gesteld. Daarmee denk ik dat we elkaar daarin begrijpen en waarschijnlijk uw collega's ook. Het zijn de keuzes die wij kunnen maken en aan u voor kunnen leggen. Dan, voorzitter, ga ik heel snel kijken of ik alles gehad heb. Nee, de vraag voor inspecteren, daar moeten we dus op terugkomen. Die kan ik niet nu beantwoorden, want het heeft te maken met bijvoorbeeld welk deel van de brug of als de brug wat ouder is inspecteren we wat vaker. Daar is niet een soort standaardantwoord op dat ik u kan geven. Voorzitter, ik ga heel snel kijken of ik nog iets ben vergeten. Ik heb in de bijdrage van het CDA iets gehoord over achterstanden. Ik denk dat waar we het nu over hebben, vernieuwing is. Ik heb dat net gezegd. Einde levensduur. U maakt daar ook een opmerking bij dat het nu allemaal wel bij elkaar komt. Dat klopt, want als we het hebben over nieuwbouwwijken, is ons areaal vaak tegelijkertijd allemaal in een bepaalde periode aangelegd. Daarom hebben we nu ook zo'n enorme piek in vernieuwing, als we het hebben over wijken zoals Toolenburg, Pax en ook wijken in Nieuw-Vennep, waar eigenlijk bijna gelijktijdig heel veel tegelijk moet worden aangepakt.

De VOORZITTER: Dank u wel. U bent door uw spreektijd heen. Ik weet niet of uw collega nog iets zou willen zeggen, maar die heeft eigenlijk geen spreektijd meer, dus dan moet dat heel snel.

Wethouder STEFFENS: Maar die kan het heel snel.

De VOORZITTER: Zullen wij eerst de volgende portefeuillehouder eventjes iets laten zeggen? Dan kunt u met z'n allen terugkomen op wat er nog niet gezegd is. Ook als u nog een aanvullende vraag heeft voor mevrouw Steffens. Dat is prima. Mevrouw Sedee.

Wethouder SEDEE: Dank u wel voorzitter. Er werd een vraag gesteld over het baggerdepot in PARK21. We hebben natuurlijk het park, de baggerdepot en MeerGrond gesaneerd en dat is nu een hele mooie gesaneerde heuvel geworden. Heel erg mooi, maar we hebben wel een baggerdepot nodig voor de bagger uit ons eigen water. Ons eigen water moet natuurlijk ook gebaggerd worden om ervoor te zorgen dat de doorstroming van het water goed is. Die bagger wordt gestort op PARK21, tijdelijk uiteraard,

maar we hebben die grond nu wel even nodig, want anders moet die bagger worden afgevoerd. Dat kost heel veel geld. Die bagger wordt natuurlijk ook circulair voor projecten gebruikt.

De VOORZITTER: U heeft een vraag. EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Mag ik aan de portefeuillehouder vragen in welke mate deze bagger vervuild is? Het gaat om bagger, dat snappen we allemaal. We hebben in het verleden ook gehad dat er bagger gehaald wordt, die vervuild is. Dat moet ergens heen. Dat ging vroeger buiten onze polder of elders. We zitten straks met vervuilde grond in ons favoriete PARK21.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Wethouder SEDEE: De bagger van MeerGrond kwam overal vandaan. Deze bagger komt gewoon uit ons water. Daar waar het vervuild zou zijn, wordt het afgevoerd naar een erkend verwerker en dat wordt dan vernietigd. Volgens mij was dat het.

De VOORZITTER: Dan bent u klaar. Dan waren er nog wat vragen over gebleven voor mevrouw Steffens. Mijnheer Soellaart, gaat uw gang.

De heer SOELLAART: Ik heb eigenlijk een vervolgvraag. Ik denk eventjes logisch na. We hebben een brug en op het moment dat je die bouwt, ga je ervan uit dat die vijftig jaar meegaat. Die brug gaat € 10 miljoen kosten. Dan wordt er naar mijn mening altijd € 200.000,00 per jaar gereserveerd om zo'n brug op termijn weer te kunnen betalen. Als die brug tien jaar oud is, heb je € 2 miljoen gereserveerd. Dan is het toch niet raar om te denken dat als iets € 5,7 miljoen kost en je € 2 miljoen gereserveerd hebt, dat je nog € 3,7 miljoen moet vragen? Nu denk ik dat u gaat zeggen dat dit een hele technische vraag is. Dat mag je niet vragen. Daarom wil ik vragen aan de wethouder of u het mij eens bent dat je reserveert voor een vervanging, zodat de extra kosten die er op dit moment zijn, lager zijn.

De VOORZITTER: U heeft meer een vraag over de systematiek dan over de aantallen en de percentages. De portefeuillehouder.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, daar kan ik niet een-twee-drie antwoord op geven. Ik snap wat u zegt, dat klinkt heel logisch. Mogelijk was er al wel iets voor dit onderhoud gereserveerd, maar ik denk niet dat we dan bij onszelf denken: dit geld hadden we hiervoor gereserveerd, dat gaan we daarvoor gebruiken. Ik kan het u niet zo een-twee-drie zeggen. Wie weet dat er voor het einde van de ronde nog een antwoord oppopt, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan gaan we door met de heer Schaap.

De heer SCHAAP: Ik had een vraag en eigenlijk roept dit antwoord een korte vraag op op het antwoord, dat net wordt gegeven op de vraag van de heer Soellaart op. Mag ik die ook stellen, voorzitter?

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer SCHAAP: We hebben het over die raming. Kan de wethouder vertellen of we vanavond goed kunnen beslissen? Heeft het college goed voor zich of die raming voldoende is voor de komende jaren? Laat ik het zo zeggen: kan er goed beoordeeld worden of het krediet vooralsnog voldoende is?

De VOORZITTER: De portefeuillehouder.

Wethouder STEFFENS: Met de kennis die ik had op het moment dat ik dit voorstel naar het college bracht, is het antwoord op uw vraag: ja, dit moet het zijn. Maar ik had nog wel een vraag openstaan, ook over grip op de cijfers.

De VOORZITTER: Ja, maar dat komen we zo nog even op. Eerst even de interrupties afwerken. Mijnheer Schaap, u had nog een interruptie?

De heer SCHAAP: Geen interruptie, ik had nog een andere vraag. Dat gaat meer over het onderhoud. Daar heb ik in mijn bijdrage wat over gezegd, maar misschien was het niet duidelijk dat het een vraag was. Het gaat over de 110 projecten uit eerdere jaren. Kunt u nog toelichten welke gevolgen dit heeft voor de planning- en uitvoeringscapaciteiten, zodat we straks niet weer projecten vooruit moeten gaan schuiven?

De VOORZITTER: Dat is die aanvullende vraag dan. Mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Ja, voorzitter, 110 projecten uit eerdere jaren, ik hoop niet dat u verwacht dat ik ze hier ga oplepelen. Ik wil u graag meegeven dat dit onderdeel is van de systematiek die we hanteren bij de Vernieuwing Openbare Ruimte. Ik heb net de financiële systematiek uitgelegd. Het komt doordat we eerder zicht hebben op wat er ongeveer moet gebeuren. Bij sommige projecten gaan er meerdere jaren overheen. Een tijd geleden hebben we zeven bruggen vervangen bij de oude Bennebroekerweg. Daar hebben we er vijf voor neergelegd. Dat is een project dat drie jaar duurt. Dan heb je hier alvast wat geld nodig, maar aan het einde, na drie jaar, heb je pas het geld nodig om het bonnetje te betalen. Dan lijkt het of projecten niet af zijn of niet gebeuren, maar die hebben gewoon soms een looptijd van meerdere jaren. Beter kan ik het u niet uitleggen, denk ik.

De VOORZITTER: Mijnheer Blom, tot slot.

De heer BLOM: Ja, ik heb wel een vraag over de brug. Die brug is geen oude brug. Dat is een vrij nieuwe brug. Dat is geen brug die honderd jaar geleden gebouwd is. Nee, ik schat dat die twintig jaar oud is. Er wordt hier onderscheid gemaakt tussen onderhoud en vernieuwing van de openbare buitenruimte. Dat hangt natuurlijk heel erg sterk aan elkaar vast. Is dit niet een kwestie van verkeerd onderhoud?

De VOORZITTER: Dat vraagt u aan het college?

De heer BLOM: Of is het een productiefout of een constructiefout?

De VOORZITTER: Nou, daar mag de portefeuillehouder op antwoorden.

Wethouder STEFFENS: Ook weer technisch van aard, maar ik ga het proberen. Ik heb die informatie niet gekregen. Ik heb geen andere informatie dan u in het raadsvoorstel heeft aangetroffen over de vervanging of de zaken die er nu aan deze brug moeten gebeuren. Ik kan u dat nu niet zeggen. Als u nog meer informatie nodig heeft over de vraag of het ene het gevolg is geweest van het andere, dan moet ik u dat schriftelijk doen toekomen.

De VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM: Voor mij is het niet zo belangrijk, maar ik merk alleen op dat de brug met deze leeftijd al dit soort problemen oplevert. Dat is voldoende voor mij beantwoord, maar ik had nog wat meer vragen staan over het onderhoud en de vernieuwing.

De VOORZITTER: Misschien dat mevrouw Steffens daar nog even op kan doorgaan, maar hoewel de tijd voorbij is voor het college, herkent u deze vragen nog?

Wethouder STEFFENS: Ik had opgeschreven hoe het zit met de achterstanden die we moeten inlopen. Ik heb uitgelegd dit voorstel gaat over Vernieuwing Openbare Ruimte. Ik heb net geantwoord hoe het kan dat we veel tegelijk moeten doen, omdat we wijken jaren geleden ongeveer tegelijkertijd hebben gebouwd. Dan komen momenten van vernieuwing ook ongeveer gelijk en hebben we dus een piek aan vervangingen. U heeft een vraag gesteld over hoe vertragingen ontstaan door diverse factoren en hoe we daarmee omgaan. Ja, diverse factoren, dus diverse redenen, diverse antwoorden. Ik kan niet zoveel in de breedte in zijn algemeenheid antwoorden op de vraag die u heeft gesteld.

De VOORZITTER: Nogmaals mijnheer Blom.

De heer BLOM: Dank u wel voorzitter. We zouden misschien wel wat aanpassingen kunnen doen aan bijvoorbeeld het aanbestedingstraject, zodat de krapte op de arbeidsmarkt in de aanbestedingswereld liever voor ons kiest dan voor bijvoorbeeld een concurrerende gemeente. Misschien moeten we het interessanter maken om de aannemers voor ons te laten werken in plaats van voor andere gemeenten, zodat we wel aan onze doelstelling en onderhoud kunnen voldoen.

De VOORZITTER: Helder. Mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: We moeten natuurlijk altijd zorgen dat mensen graag voor de gemeente Haarlemmermeer werken. Ik denk dat in de bijdrage van mijnheer Boels ook helder werd gezegd dat er echt vraagtekens komen over of de groei van de ambtelijke organisatie gelijk blijft lopen met de grote ambities die we hebben. Dat is denk ik een vraag waar we ook in de toekomst goed naar moeten kijken, want dan kan het ook zijn dat sommige dingen tegelijk kunnen en dat je niet altijd keuzes hoeft te maken. Dat we moeten zorgen dat het aantrekkelijk is voor een aannemer om hier het werk te doen, kan ik natuurlijk nooit met u oneens zijn.

De VOORZITTER: Mijnheer Blom, echt tot slot nu. Ik ben al heel ver aan u tegemoetgekomen, dus dit is echt tot slot.

De heer BLOM: Ja, maar dit is mijn laatste moment. Dat gaat u mij niet afnemen.

De VOORZITTER: Nee, maar ik heb u drie, vier keer momenten gegeven, anders had ik u bij het eerste moment al moeten afkappen.

De heer BLOM: Dank u wel.

De VOORZITTER: Gaat uw gang. Nee? Prima.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, er was nog één antwoord over dat ik niet had gegeven aan mijnheer Schaap van Forza!. Hij vroeg iets over hoe we nu grip houden op de cijfers. Dat doen we op verschillende manieren, bijvoorbeeld door inspecties te doen, want dan zien we ook op welke momenten we kredieten moeten aanvragen, maar ook door zaken goed voor te bereiden. Daar komt die nieuwe

systematiek natuurlijk heel goed in uit, want we schatten eerst in en als we de echte aanvraag doen, dan hebben we ook echt de plannen klaarliggen. We vragen ook op basis van ramingen uitvoeringskredieten bij u aan. Zo houden we grip op het geld, voorzitter, want het is gemeenschapsgeld. Dus dat was mijn laatste antwoord. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, voor vanavond althans. Goed, dan gaan wij even kijken of er nog onderwerpen zijn voor de tweede termijn. Nee, niemand? Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, sorry voor de verwarring. Collega Boels gaf iets aan en ik was er helemaal klaar voor om een tweede termijn met hem aan te gaan, maar helaas zegt hij: doet u het maar, mevrouw Koolmoes. Nou ja, mevrouw Koolmoes wil natuurlijk graag uitgedaagd worden. Mijnheer Boels zei dat we in de toekomst van 2027 tot ongeveer 2028 sowieso geld tekort gaan komen. Die € 25 miljoen is gewoon te weinig. Er staat in het stuk wel hoe ze dan gaan proberen om er wel aan te komen door procesveranderingen en nog wat technische termen. Eigenlijk wil ik aan mijn collega's vragen of het niet eens tijd is dat we nog eens scherp gaan kijken of er niet toch wat meer uit onze kas kan komen om te zorgen dat dit vlot getrokken kan worden? Als de wethouder bijvoorbeeld zegt € 30 miljoen nodig te hebben, moeten we dat misschien maar eens een keer gaan doen voor de komende jaren. Hoe kijken mijn collega's daarnaar?

De VOORZITTER: Dan gaan we eens even kijken. Mijnheer Bier, die wil daar wel op reageren. Gaat uw gang.

De heer BIER: Dank u wel, voorzitter. Ik citeer daarbij even uit mijn eigen eerste termijn: 'het gaat niet alleen om het geld, het gaat ook om urgentie en het gaat om capaciteit'. Mijn donkerbruine vermoeden en sigarendoosje zeggen: het zit hem niet in het geld, het zit hem in de capaciteit. Ja, daarvoor hebben we informatie nodig om daarin mee te wegen. Ik denk dat dat bij het maken van zo'n raadsvoorstel of kredietaanvraag al heel goed gebeurt.

De VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM: Het kan zijn dat ik verkeerde cijfers naar voren ga halen, maar ik moet het uit mijn hoofd doen. Volgens mij hadden wij vorig jaar € 9 miljoen op de plank liggen voor rioolvernieuwing. Dat is ongeveer het bedrag dat aan rioolheffing opgehaald wordt bij de gemeente. Tenminste, dat kan ik me herinneren uit de vorige discussie. Nu zie ik dat er ongeveer € 5 miljoen geïnvesteerd wordt. De rioolheffing wordt dus nog steeds niet volledig uitgegeven. Dat is voorgaande jaren niet uitgegeven en nu lijkt het dit jaar ook niet uitgegeven te worden. Onze achterstand loopt alleen maar op. Dat is mijn probleem. We hoeven er helemaal geen geld bij te stoppen. We kunnen het geld nog niet eens opmaken.

De VOORZITTER: De heer Boels.

De heer BOELS: Ja, voorzitter, ik was eigenlijk niet van plan om te gaan happen op wat mevrouw Koolmoes zei, maar toen kreeg ik een appje van mijn vrouw die dit meekijkt. Zij zei: als nog één keer de naam Boels valt, neem ik een shotje. Dat heeft u zojuist nog een keer gezegd, de heer Boels, dus dank daarvoor. Ik heb ook nog een inhoudelijke reactie hierop en dat is dat het fijn is dat nu duidelijk is waar de grens ligt van wat ons ambtelijk apparaat aankan. Er is onderzoek gedaan om te kijken wat we nodig hebben naar de toekomst toe. De areaalsystematiek bevat precies deze aanpak om mee te groeien met de groeiende gemeente. Ik ga ervan uit dat die € 25 miljoen volgend jaar en in de jaren daarop langzaam doorgroeit naar € 26 miljoen, € 27 miljoen en € 28 miljoen. Dat is het leuke aan kaders

stellen en aan dit soort documenten. U schrijft gelukkig goed mee. Dat betekent dus dat als u volgend jaar goed kijkt naar dit voorstel, die investeringsruimte aan het meegroeien is. Dat is het aardige ervan.

De VOORZITTER: Mevrouw Kamsteeg.

Mevrouw KAMSTEEG: Ik weet niet of ik mevrouw Koolmoes goed begrijp. Ik heb altijd begrepen dat het rioleringsstelsel een gesloten financieel stelsel is. Dat wat we bij de bewoners ophalen, dat mag het kosten en andersom wat het kost, moeten wij bij de bewoners ophalen. Ik weet niet of ze het daarover heeft of over de speeltoestellen.

De VOORZITTER: U heeft een tussenvraag om goed te kunnen reageren. Dan geef ik mevrouw Koolmoes nog even de gelegenheid om het nog te verduidelijken voor mevrouw Kamsteeg.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik denk dat ik inderdaad verkeerd begrepen ben door zowel het CDA als de PvdA. Ik heb het woord riool niet eens in de mond genomen, gelukkig maar. Ik heb het echt over de VOR, de Vernieuwing Openbare Ruimte. Het staat ook in het raadsvoorstel. Ergens helemaal onderin staat dat het vanaf 2027 tekort zal komen en hoe ze dat willen gaan oplossen met andere processen bijvoorbeeld. Ik vraag me echt hardop af of we niet gewoon eens realistisch moeten gaan kijken en er meer geld bijstorten. Dat heeft niks te maken met de riolering.

De VOORZITTER: Ja, en dan heeft u nu uw bijdrage wel kunnen doen. Gaat uw gang.

Mevrouw KAMSTEEG: Ik ben blij met de toelichting van mevrouw Koolmoes. Dan sluit ik me toch wel aan bij de collega's. Het gaat er uiteindelijk om of het kan met ambtelijke capaciteit en aannemers. Als dat kan, kunnen we het daar zeker over hebben.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes, u mag het gaan afronden.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Het was niet zo heel verrassend waar mijn collega's mee kwamen. Mijnheer Boels, ik wil natuurlijk niet dat uw vrouw te veel shotjes neemt, dus ik zal nog één keer zijn naam noemen. Mijnheer Boels, het was haar laatste keer en mijnheer Boels gaf duidelijk aan dat we een groeiende gemeente zijn en dat hij hoopt dat het geld mee gaat groeien. Nou, ik heb de VVD nog nooit horen zeggen dat ze hoopt dat het geld gaat meegroeien, maar voor alles is een eerste keer vanavond, mijnheer Boels. De PvdA dacht dat ik het over de riolering had. Mijnheer Boels, heeft u het ook gehoord? Dat was niet zo. Het ging om de ambtelijke capaciteit.

De VOORZITTER: Ik denk dat u het nu wel afgerond heeft, mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, ik denk dat ik er wel ben. Heeft mijnheer Boels het ook meegekregen?

De VOORZITTER: Ja, prima, helemaal goed. Dan is de VVD aan het woord.

De heer BOELS: Dank u wel, voorzitter. Ja, als je persoonlijk wordt aangesproken, mag je ook reageren. Dat is wel het prettige. De VVD vindt het natuurlijk hartstikke prima als je de kosten laat meegroeien met de beheeropgave die er ligt. We willen allemaal een schone, mooie, openbare ruimte. Dat is nou juist het aardige. Dat heeft u ongetwijfeld al eens eerder gehoord, maar toen heeft u misschien niet helemaal op zitten letten, denk ik, voorzitter. U kunt dat vast aan mevrouw Koolmoes vragen.

De VOORZITTER: Nee, we gaan helemaal niks meer doen. We zijn aan het afronden, mevrouw Jeannette Koolmoes. Dank u wel. We gaan eens even kijken. Nee, er zijn echt geen onderwerpen meer. Nee, nee, nee. Ik ga niet afronden met 'dit was het laatste wat iemand heeft gezegd, maar ik wil toch nog even bij iemand stilstaan'. De afscheidsraad komt nog. De heer Blom, na twaalf jaar was dit uw laatste vergadering. 30 maart a.s. gaan we echt afscheid nemen. Heel veel respect. Wij zijn ooit in 2014 samen begonnen. Ik kwam iets later, nadat de coalitie gevormd werd, ergens in juni. Toen ging ik in december alweer weg. Maar goed, dank voor uw bijdrage, twaalf jaar lang. Het gaat u goed. Het gaat u allen goed. Ik sluit deze sessie.

De heer SCHAAP: Voorzitter, een punt van de orde. De heer Sulmann.

De VOORZITTER: Ja, daarom, ik was er al bang voor. Natuurlijk gaan we nog afscheid nemen van mijnheer Sulmann, absoluut. Dit was ook zijn laatste sessie, je weet het maar nooit. U ook van harte dank inderdaad. Daarmee zijn we aan het eind gekomen en mag ik concluderen dat het raadsvoorstel voldoende is besproken. Het raadsvoorstel wordt doorgeleid naar de stemmingen van het Raadsplein van vanavond en dan sluit ik deze sessie.